

“We zullen weer scherper aan de wind moeten zeilen”

Zomerbrief 2014

We beschouwen de zomerbrief van het nieuwe college. Daarbij past een dankwoord voor het college en haar beleidsmedewerkers voor het in korte tijd realiseren van deze zomerbrief. We geven een korte terugblik op het oude collegebeleid en een korte terugblik op de afgelopen periode middels een reactie op de 1^e finrap. Om met het laatste te beginnen.

1^e finrap

Onze fractie is tevreden met de uitkomst van het beeld voor 2014, dat er toe leidt dat we een voordeel kunnen inboeken van iets meer dan 120.000 euro. Fijn is ook dat de financiële rapportage is opgezet als een afwijkingsrapportage. In het kader van Lean & Mean sluit dit mooi aan bij de huidige werkwijze van onze beleidsmedewerkers

Terugblik op het collegebeleid

Wij kunnen u verzekeren dat het vorige college veel tegenwind heeft ondervonden door de economische crisis, de bouwcrisis en Rijksmaatregelen. Desondanks is dat college er in geslaagd om met grote inspanning een solide en getrouw financieel beleid te realiseren. Onze complimenten en ons vertrouwen mogen we daarin best wel eens hardop uitspreken!

Bij het beschouwen van het collegebeleid gaan wij graag uit van het motto van dit college: “sociaal, degelijk en ondernemend.

1. Het is een sociaal collegebeleid geweest. Maatschappelijk is er veel tot stand gebracht. Dit college koos er voor om vaak in duo's te opereren om daarmee een betere verbinding te maken met de mensen, met elkaar en tussen de portefeuilles.
2. Het is ook een ondernemend beleid geweest. Onder bijzonder moeilijke financiële omstandigheden is het College in staat gebleken toch veel van de grond te krijgen. Het college toonde moed in het maken van keuzes. Je moet risico's nemen als je ondernemend wilt zijn. Niet comfortabel achterover leunen, maar aanpakken. We zagen daarbij helaas wel de risico's steeds vaker rood of oranje kleuren. En nou is dat een geweldige kleur, maar bij risico zien we liever groen. Met name de grondexploitatie van de Oostergast blijft een zorgenkind.
3. Het is ook een degelijk beleid geweest. Wethouder Nederveen toonde zich daarbij een behoedzaam financieel deskundige. Het college heeft de problemen niet vooruitgeschoven naar het volgend college. Met andere woorden: de hete aardappel is niet vooruitgeschoven!

Perspectief

In economisch ingewikkelde tijden hebben mensen behoefte aan perspectief en zekerheid. Volgens de PvdA bied je mensen perspectief als je de moed toont om keuzes te maken en de consequenties daarvan te dragen.

Er lag nu eenmaal al een ambitieus komplan en plannen voor een enorme woonwijk bij Zuidhorn. Je kunt dan alles afblazen als het financieel tegenzit. Je kunt er ook het beste van maken en de plannen wel doorzetten. Natuurlijk gaat dat dan niet zonder hobbels. De crisis sloeg harder toe dan voorzien, er kwamen steeds minder middelen vanuit het Rijk dan voorzien en de woningmarkt stortte in. Maar De Overtuinen biedt inmiddels een fraaie aanblik, met een mooi gevarieerd winkelaanbod en uitstekende gratis parkeervoorzieningen. En op het moment van schrijven worden de supermarkten

op De Dorpsvenne ook nog eens ingericht. Prachtig is dan ook om te lezen in Elsevier dat het in de gemeente Zuidhorn prachtig wonen is, maar dat wisten we natuurlijk al.

Vondel zei het al: “de cost gaet voor de baet uyt” Je moet investeren om ook in de toekomst een aantrekkelijk vestigingsklimaat te hebben, voor burgers en bedrijven. Een vitale samenleving komt niet vanzelf.

De Zomerbrief

De PvdA-fractie heeft met zorg kennis genomen van deze zomerbrief. Niet alleen is het perspectief van de begroting voor de komende jaren een nadelig saldo, maar de vooruitzichten voor 2015 zijn niet echt goed. Zoals het er nu naar uitziet moet volgend jaar, om de begroting dekkend te houden, opnieuw een forse ombuiging worden gerealiseerd. De eerste berichten op basis van de meicirculaire maken dat de meerjarenbegroting niet dekkend is. Het maakt eens te meer duidelijk dat de inspanningen die op gemeentelijk niveau worden ondernomen om de huishouding op orde te houden met een paar simpele penne streken uit Den Haag maar van beperkt belang blijken. Het Rijk kiepert met het grootste gemak een deel van de budgettaire problemen op nationaal niveau over de schutting bij gemeenten en gaat er vervolgens vanuit dat de gemeente zelf maar oplossingen verzint. Daarnaast worden nieuwe taken toegevoegd waar de gemeente dan ook maar een oplossing voor moet zien te vinden. Wat ons betreft is een stevig signaal van de gemeenten in Nederland dat zij niet een soort afvoerputje zijn voor problemen op landelijk niveau blijvend nodig.

Wellicht kan het college aangeven of zij een dergelijk signaal ook bij het VNG Jaarcongres hebben afgegeven 2 weken terug. Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat de koepelvereniging van gemeenten niet altijd de belangen van alle gemeenten even zorgvuldig behartigd....

Het zijn onzekere tijden. Ondanks dat we weten wat het rijk zal doen, weten we nog niet echt wat de decentralisaties voor ons als gemeente gaan betekenen. Neem daarbij de onzekere economische ontwikkelingen, de toenemende werkloosheid en de veranderende maatschappij, kortom we zitten nog steeds in de storm. Voor wat betreft onze opdracht aan het College: We moeten scherp aan de wind zeilen. Ook de onderhandelingen na de verkiezingen, het tot stand gekomen collegeakkoord, een grillig beeld van de algemene uitkering dwingen tot behoedzaam opereren.

Als PvdA stonden we en staan we nog steeds voor het in stand houden en verbeteren van de voorzieningen in onze kernen. Eveneens proberen we de toegang tot, en het gebruik van deze voorzieningen voor onze inwoners laagdrempelig en betaalbaar te houden.

Er ligt vanaf morgen wel een gevaar op de loer, want de ‘Wet markt en overheid’ geeft een aantal spelregels die gelden voor overheden, zoals gemeenten, bij de uitvoering van economische activiteiten. Om het meteen tastbaar te maken: het gaat dus ook om de verhuur van gemeentelijke sportvoorzieningen, zoals sporthallen. De belangrijkste spelregel van de wet is dat een gemeente dergelijke economische activiteiten wel mag verrichten, maar daarvoor dan de volledige kostprijs in rekening moet brengen aan de afnemer. Kortom, van badmintonclub tot tafeltennisvereniging moet worden gevreesd dat de contributies straks de pan uit gaan rijzen om de kosten van de zaalhuur te kunnen blijven opbrengen. Wij vrezen dat dit de dood in de pot is voor een bloeiend verenigingsleven in onze gemeente. Immers, door de hoge contributies kon het ledental wel eens drastisch gaan dalen. Dit is een zeer onwenselijke ontwikkeling. Gelukkig maakt de wet het mogelijk om af te wijken van deze spelregels, zodat sporten voor iedereen betaalbaar kan blijven. Maar dat

dient te gebeuren door een raadsbesluit waarin dergelijke 'economische activiteiten' worden bestempeld als 'dienst van algemeen economisch belang'. Op 1 juli 2014 verstrijkt de overgangstermijn die bij de inwerkingtreding van de wet die 2 jaar terug is vastgelegd. En de raad van Zuidhorn heeft op dit punt nog geen voorstel mogen ontvangen van het college. Daarom dient de PvdA Zuidhorn een motie in, om het college op te roepen hier werk van te maken, waarbij overigens ook gekeken moet worden naar de effecten voor culturele instellingen die onze gemeente rijk is.

Investeren in mensen

De PvdA wil dat álle inwoners op ons kunnen rekenen, ook hebben we extra aandacht voor de kwetsbare groepen. Sociaal zwakkeren, ouderen en jongeren mogen niet de dupe worden van de economische tegenwind die door Nederland waait. Niemand mag tussen wal en schip raken.

Daarom willen we in het sociaal domein dat het college een uiterste inspanning doet om de negatieve gevolgen van de decentralisaties zo veel mogelijk te beperken. We ondersteunen het College om de mogelijke aanloopverliezen voor de 3 decentralisaties op te vangen vanuit de ABR, die daarom verhoogd wordt met 0.5 miljoen.

Echter in de meicirculaire zijn de middelen die we in 2015 voor de WMO ontvangen ook bekend gemaakt. Het budget is fors lager ten opzichte van voorgaande jaren en het College gaat er prat op, dat door klantgericht te werken en maatwerk te bieden, de uitgaven gereduceerd zijn, maar als PvdA vinden we dat voorzichtigheid geboden dient te worden. We moeten niet de situatie krijgen dat de drempel om ondersteuning te vragen hoger wordt.

Ook in de gemeente Zuidhorn is er een groep inwoners die moeite heeft rond te komen met hun beschikbare inkomen. In het Westerkwartier zijn initiatieven genomen om deze inwoners, indien nodig, in natura te ondersteunen d.m.v. het gratis verstrekken van voedingsmiddelen. Wij zijn er blij mee dat Zuidhorn daar inmiddels bij is aangesloten. De situatie zal hopelijk binnenkort verbeteren en zal deze voedselbank uiteindelijk verdwijnen. We roepen het college op de ogen niet te sluiten voor de maatschappelijke werkelijkheid. Achter boekhoudkundige cijfers gaan mensen schuil, en daar is het ons allemaal om te doen.

We moeten ook uiterst terughoudend zijn met lastenverzwaringen. De OZB-verhoging zou in 2014 10 % zijn, maar de gewijzigde 5% stijging bleek niet voldoende te zijn. Het boekjaar 2015 kan dat lijden. Maar het meerjarenperspectief voor 2016 en 2017 geeft aan dat we met 5% stijging in plaats van de eerdere aangekondigde 2% niet een al te groot tekort oplopen.

Er moet in de ogen van de PvdA een beroep gedaan kunnen worden op de solidariteit. Daarvoor hebben we een solide basis nodig. Daarvoor zal er een culturomslag nodig zijn, en een krimpende organisatie betekent een andere rol van de overheid. Een meer dienstbare en participerende rol van onze gemeente past daar prima bij. Op zoek naar verbinding met de dorpsbewoners dus.

Investeren in werk

Als er ergens tegenwind waait, dan is het wel op het gebied van arbeid. Maar zoals gezegd: accepteren en stil achterover leunen werkt niet. Aanpakken wel. Veelal jonge hulpverleners in de zorg en de sociale sector dreigen hun baan te verliezen, die we op termijn misschien weer tekort komen. Wij stellen voor om met verschillende instellingen op het gebied van werk, onderwijs, zorg

en welzijn in gesprek te gaan en te komen tot een regionaal sociaal akkoord, om daarmee zo veel mogelijk banen te behouden. Aan de andere kant biedt de participatiewet zowel kansen als bedreigingen. Kansen omdat er meer krachten op de arbeidsmarkt komen, bedreigingen omdat er op dit moment geen werk te over is. In het eerder genoemde regionaal sociaal akkoord zouden we ook graag het onderwijs willen betrekken, zodat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zich zouden kunnen laten omscholen, om in een bepaalde sector waar vraag naar personeel is, weer aan het werk te kunnen. We horen graag de mening van het college hierover.

Het nieuwe college moet speciale aandacht blijven houden voor gezinnen met kinderen. Kinderen mogen niet de dupe worden van de financiële situaties van hun ouders. Dit citaat wordt door de PvdA met een dikke rode streep onderstreept. Kinderen moeten toegang houden tot sport en onderwijs. Een goed voorbeeld daarvan zijn de vakantiespelweken. In eerste instantie bedoeld om kinderen uit armlastige gezinnen, die niet op vakantie kunnen, toch nog een fantastische week te laten beleven. Echter, ons bereiken steeds meer geluiden, dat deze week zo druk wordt bezocht, dat we ons afvragen of nu juist die kinderen, waar het om gaat, niet buiten de boot vallen. Graag uw aandacht hiervoor.

Maar ook de inzet van middelen ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid zullen wij kritisch volgen. Er komen gelden vanuit Rijk en provincie beschikbaar. We kunnen het ons immers niet permitteren dat dit geld op een niet-effectieve wijze wordt ingezet. Daarvoor zien we graag een goed uitgewerkt plan van het college eind 2014 tegemoet. Wellicht kan het meegenomen worden in het eerder genoemde regionaal sociaal akkoord.

Investeren in wonen en leven

Investeren in wonen komt er vooral op neer dat je investeert in voorzieningen. We gaan er vanuit dat het nieuwe college dat niet uit het oog is verloren. Ondanks de tegenwind moet het blijven koersen op behoud van voorzieningen. Daarbij is er ook een offer gevraagd van de inwoners middels verhoging van de OZB. De woonlasten zijn echter nog steeds in vergelijking met andere gemeenten op een aanvaardbaar niveau.

Onze zorg spreken we wel uit over het wegenbeleid, mede door de bezuinigingen van de afgelopen jaren, is ons wegennet niet verbeterd, eerder verslechterd. We zijn als PvdA nooit een voorstander geweest van meer asfalt, maar kapitaalvernietiging is natuurlijk ook zonde. Zeker wanneer de raad besluit tot een herindeling. Eveneens moet er dan ook gekeken worden naar ons vastgoedbeleid, in hoeverre zijn de boekwaardes nog realistisch en wat is de staat van onderhoud van onze gebouwen? Vragen waar we in de komende tijd een antwoord op moeten formuleren.

Het realiseren van de Brede School en het samenwerkende karakter daarvan gaat eindelijk gestalte krijgen. Als dit succesvol is ingezet, verwacht de fractie van de PvdA van het college, dat de visie van samenwerken en een brede schoolconcept ook succesvol wordt uitgerold naar de andere kernen. Aan de ouders en besturen hoeft het niet inmiddels niet te liggen, hebben we kunnen constateren.

Tot slot

De PvdA weet dat de komende tijd in het teken staat van scherp aan de wind zeilen, wat dat betreft zullen we niet voor onze verantwoordelijkheid weglomen en daar waar mogelijk het college ondersteunen met goede initiatieven. Goede voorstellen van het college krijgen onze steun.